

RESTART MED!

Eines per avaluar l'eficàcia dels plans i les polítiques de turisme per millorar la sostenibilitat

Aquest document ofereix un procés de dos passos per avaluar la sostenibilitat a les polítiques turístiques. Disposar d'una **CHECKLIST** és el primer pas per analitzar les polítiques i assegurar que inclouen els criteris necessaris per fer front als reptes de la sostenibilitat. El segon pas consisteix a garantir que els criteris inclosos siguin objecte de seguiment. Per això, es necessiten **INDICADORS**. Per això, aquest document ofereix un conjunt d'indicadors específics que ajuden a avaluar l'aplicació dels criteris de sostenibilitat.

Checklist

Checklist per donar suport a l'avaluació de la sostenibilitat a les polítiques turístiques vinculants i no vinculants a nivell regional català i local (comarcal i municipal). Aquesta llista de comprovació vol donar suport a l'avaluació de la sostenibilitat en documents ja existents o en procés de creació i actualització periòdica.

La persona o l'equip que vulgui avaluar la sostenibilitat d'una política en qüestió pot repassar la checklist amb l'objectiu d'aconseguir la major quantitat possible de respostes afirmatives.

Si la política analitzada no considera un "A FER" específic indicat a la llista de control, és crucial, almenys, vincular l'esmentat "A FER" a altres polítiques que aborden de forma concreta el tema i, per tant, aconseguir una millor comprensió i interconnectar polítiques de turisme amb els principis sostenibles.

Indicadors (versió resumida)

Grup d'indicadors per avaluar l'eficàcia de les polítiques per construir un sector turístic sostenible. El quadre inclou una sèrie d'indicadors que es poden utilitzar per avaluar l'aplicació de la política un cop s'hagi posat en marxa. Els responsables polítics o professionals que apliquin la política seleccionada podran afegir més indicadors en funció de les seves necessitats.

Llista de verificació per avaluar la sostenibilitat en polítiques de turisme vinculants i no vinculants.

PILARS	A FER – Aquesta política ...	Sí	En curs	NO
Governança	... considera una estratègia plurianual de destinació centrada en el turisme sostenible (abordant els pilars Mediambiental, Sociocultural i Econòmic)?			
	... defineix clarament una organització territorial encarregada de la gestió turística amb competències per a la implementació dels plans d'acció?			
	... es basa en la participació i la presa de decisions dels actors de la quàdruple hèlix (administracions públiques, sector privat, societat civil, i sector acadèmic) del territori concret definint una estratègia de comunicació per treballar conjuntament?			
	... compta amb recursos econòmics suficients per implementar les accions del pla?			
	... establir un sistema de seguiment amb indicadors específics per a l'avaluació periòdica?			
Mediambiental	... té en compte les accions de mitigació i adaptació al canvi climàtic?			
	... integra programes de conservació i restauració de la biodiversitat?			
	... considera un desenvolupament de la mobilitat sostenible?			
	... aborda estratègies específiques de gestió de residus?			
	... implica la preservació dels recursos d'aigua dolça amb finalitats d'aigua potable i d'oci?			
	... inclou l'ús de fonts d'energia renovables?			
	... exigeix minimitzar la contaminació lumínica i acústica?			
Sociocultural	... integra accions per permetre l'accés de la comunitat als recursos materials i immaterials?			
	... prioritza la protecció del patrimoni cultural?			
	... compren la participació de la comunitat local i els plans d'acció de creació de capacitats?			
	... incorpora pautes per garantir les condicions de vida dels veïns i els aspectes de cohesió social?			
	... té en compte els programes de seguretat i salut dels turistes?			
	... penalitza els moviments discriminatoris?			
	... prioritza la qualitat del servei i la transparència de les actuacions realitzades?			
	... plantejar-se difondre la consciència i promoure la responsabilitat social i ambiental?			
Econòmic	... inclou plans per a unes condicions laborals justes i la igualtat d'oportunitats prioritant l'ocupació local?			
	... aborda la cooperació entre les parts interessades millorant la competència empresarial justa i els programes de desenvolupament de capacitats de la cadena de valor?			
	... integra accions per avançar cap a la digitalització i protocols de transparència de dades?			
	... informa sobre els programes de finançament disponibles?			

Indicadors (versió resumida)

Conjunt d'indicadors adaptats i seleccionats (Annex) per avaluar l'eficàcia dels plans i polítiques turístiques de millora del desenvolupament sostenible.

PILARS	TOPIC RELLEVANT	INDICADOR
Governança	Estratègia en destinacions	Estratègia plurianual de destinació enfocada al turisme sostenible
	Organització responsable	Organització territorial responsable de la gestió turística
	Implicació d'actors clau	Implicació dels actors de la quàdruple hèlix
	Recursos financers	Recursos econòmics per a l'organització responsable
	Pla de seguiment i avaluació	Sistema de seguiment i avaluació periòdica
Mediambiental	Mitigació i adaptació al canvi climàtic	Programa per educar i sensibilitzar la ciutadania, les empreses turístiques i els visitants sobre el canvi climàtic
		Empreses turístiques implicades en plans de mitigació del canvi climàtic (%)
	Conservació i restauració de biodiversitat/ recursos naturals	Existència d'un procés de planificació urbanística o d'ús del sòl, inclòs el turisme
		Avaluació d'impactes sobre la biodiversitat
	Desenvolupament de la mobilitat sostenible	Programa per incrementar l'ús del transport de baixes emissions
		Turistes que utilitzen els serveis de transport públic per arribar a la destinació (%)
	Gestió de residus	Programa d'ajuda a les empreses a reduir, reutilitzar i reciclar residus
		Producció de residus municipals per habitant en temporada alta d'una destinació
	Ús de l'aigua	Programa per ajudar les empreses a mesurar, controlar, reduir i informar públicament de l'ús de l'aigua
		Increment del consum domèstic d'aigua en una destinació respecte al turisme zero
	Ús de l'energia	Polítiques i incentius per reduir la dependència dels combustibles fòssils, millorar l'eficiència energètica i fomentar l'adopció i l'ús de tecnologies d'energies renovables
		Quantitat anual d'energia consumida de fonts renovables pel sector turístic (%)
	Contaminació	Programa per animar les empreses a seguir pautes i normatives per minimitzar la contaminació acústica i lumínica
		Nivells de soroll en el lloc dels decibels

Sociocultural	Accés comunitari als recursos materials i immaterials	Programa pel monitoratge, protegir, i rehabilitar o restaurar l'accés públic a locals i visitants domèstics a llocs naturals i culturals
		Accés a recursos tangibles
	Protecció del patrimoni cultural	Programa per protegir i celebrar el patrimoni cultural immaterial (per exemple, inclou cançó, música, teatre, habilitats i manualitats)
		Existència de consideracions estètiques en el procés d'aprovació del planejament
	Compromís de la comunitat	Sistema per implicar les parts interessades públiques, privades i comunitàries en la planificació de la gestió de destinacions i la presa de decisions
		Augment del nombre d'associacions culturals
	Desenvolupament de capacitats locals	Programes formatius que facilitin l'accés en condicions d'igualtat a llocs de treball dignes
		Programa de suport i capacitatció de les petites i mitjanes empreses locals i mitjanes
	Condicions de vida segures	Pla de resposta a crisis i emergències a disposició pública que tingui en compte el sector turístic
		Proporció d'habitatges disponibles per a lloguer turístic
Discriminació	Sistema per a la millora de l'oferta i la visibilitat dels serveis de turisme accessible per a persones amb discapacitat	
	Sistema de reforç perquè la destinació sigui inclusiva	
Econòmic	Condicions de treball	Programa per conscienciar els gestors de les empreses turístiques de la importància d'oferir una ocupació estable i digna
		Estacionalitat laboral
	Igualtat d'oportunitats	Legislació o polítiques que donin suport a la igualtat d'oportunitats en l'ocupació per a tothom, incloses les dones, els joves, les persones amb discapacitat, les minories i altres poblacions vulnerables.
		Taxa d'ocupació de persones amb discapacitat
	Ocupació local	Fortalesa de les polítiques sobre les preferències de contractació locals
		Població ocupada en el sector turístic (%)
	Competitivitat	Programa de foment del turisme sostenible
		Sensibilitzar les pimes turístiques sobre els beneficis de la digitalització i sobre els programes de digitalització europeus, nacionals i regionals existents per a les pimes
	Cooperació entre els grups d'interès	El programa anima les empreses a comprar béns i serveis localment
		Augment del nombre d'empreses a la destinació
	Rendibilitat econòmica	Seguiment i informes periòdics de dades de despeses de visitants, ingressos per habitació disponible, dades d'ocupació i inversió
		Despesa diària per turista (€)
	Qualitat del servei	Pràctiques relacionades amb la satisfacció del client, inclosos els resultats d'enquestes de mesurament de la satisfacció dels clients
Estada mitjana (nombre de dies)		